

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านนักศึกษา ตัวแปรด้านภูมิสังคม เศรษฐกิจและสังคม และตัวแปรด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษากับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 จำนวน 100 คน 96 คน 84 คน และ 92 คน ตามลำดับ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดรูปแบบการเรียน แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล แบบสำรวจบุคลิกภาพซี พี ไอ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษารวบรวมเป็นชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ข้อค้นพบ

การนำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ นำเสนอแยกเป็นชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 โดยในส่วนของรายละเอียดในแต่ละชั้นปี นำเสนอเรียงตามลำดับของ วัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้คือ

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1

1.1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 3 ตัว คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการจัดหลักสูตร รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และรูปแบบการเรียนแบบอิสระ ($r = .23, .18$ และ $.17$ ตามลำดับ)

ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 1 ตัว คือ บุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุสถานการณ์ ($r = -.18$)

1.2 ตัวทำนายที่ดีที่สุดมีเพียงตัวเดียวคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษาด้านการศึกษาลูกคู่ (R = .2252) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เพียงร้อยละ 5.07 เท่านั้น ($R^2 = .0507$) ความคลาดเคลื่อน-
มาตรฐานในการทำนายมีค่า .4196

1.3. สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปแบบคะแนนดิบ และคะแนน
มาตรฐานมีดังนี้

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (\hat{Y}) = 1.5644 + 0.3915 (ความคิดเห็น
เกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการศึกษาลูกคู่)

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (\hat{Z}) = .2252 (ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษาด้านการศึกษาลูกคู่)

2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2

2.1 คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 1 อาชีพิตา อาชีพมารดา
ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษาด้านการศึกษาลูกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับนัยสำคัญ
.05 ($r = .53, .25, .17, .19, .18$ และ $.18$ ตามลำดับ)

ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
.05 มี 6 ตัว คือ หักคณิตต่อวิชาพยาบาลด้านลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาล บุคลิกภาพ
ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น บุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุสถานการณ์ บุคลิกภาพด้าน
การชอบสังคม บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคม และบุคลิกภาพด้านการยอมรับตนเอง
($r = -.24, -.24, -.19, -.3, -.22$ และ $-.3$ ตามลำดับ)

2.2 กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดประกอบด้วยตัวทำนาย 3 ตัว คือ คะแนนเฉลี่ย
ของการเรียนพยาบาลปีที่ 1 บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคม และอาชีพิตา (R = .6121)
โดยตัวทำนายทั้ง 3 ตัวนี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ
37.47 ($R^2 = .3747$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายมีค่า .3353

2.3 สุ่มการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานมีดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน } (\hat{Y}) &= 1.4931 + .5421 (\text{คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 1}) - .0247 \\ &\quad (\text{บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคม}) + \\ &\quad .1222 (\text{อาชีพบิดา}). \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน } (\hat{Z}) &= .5023 (\text{คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 1}) \\ &\quad - .2534 (\text{บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคม}) + .1996 (\text{อาชีพบิดา}) \end{aligned}$$

2.4 ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 นั้น คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 1 เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคมและตัวแปรที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ อาชีพบิดา

3. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3

3.1 คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 2 บุคลิกภาพด้านการวางตน ตามเกณฑ์ของสังคม ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการสหสัมพันธ์ ความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน และความคิดเห็นด้านระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไป มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ($r = .62, .29, .27, .18$ และ $.23$ ตามลำดับ)

ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ รูปแบบการเรียนแบบหลักเสียง ($r = -.27$)

3.2 ตัวทำนายที่ดีที่สุดมีเพียงตัวเดียว คือ คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 2 ($R = .6226$) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 38.76 ($R^2 = .3876$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายมีค่า .3622

3.3 สุ่มการทำนายในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานมีดังนี้

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (\hat{Y}) = $.8715 + .6417$ (คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 2)

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (\hat{Z}) = $.6226$ (คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 2)

4. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4

4.1 คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 3 ที่ค้นคิดต่อวิชาชีพพยาบาลด้านลักษณะของการปฏิบัติการพยาบาล ที่ค้นคิดต่อวิชาชีพพยาบาลด้านลักษณะของผู้ที่เป็นพยาบาลในปัจจุบัน บุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง บุคลิกภาพด้านสัมฤทธิ์ผลในสถานการณ์ที่ต้องพึ่งตนเอง บุคลิกภาพด้านประสิทธิภาพทางสติปัญญา ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านบริการการศึกษา และสวัสดิการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไป เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับนัยสำคัญ $.05$ ($r = .68, .18, .19, .18, .31, .2, .41, .34$ และ $.37$ ตามลำดับ)

4.2 กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดประกอบด้วยตัวทำนาย 3 ตัว คือ คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านระเบียบวินัย และข้อปฏิบัติทั่วไป ($R = .7645$) โดยตัวทำนายทั้ง 3 ตัวนี้ร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 58.44 ($R^2 = .5844$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายมีค่า $.3867$

4.3 สุ่มการทำนายในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (\hat{Y}) = $-1.3586 + .8970$ (คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 3) + $.0432$ (ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร) + $.0334$ (ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาด้านระเบียบวินัย และข้อปฏิบัติทั่วไป)

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Z) = .6028 (คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาล
ปีที่ 3) + .2482 (ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร)
+ .0334 (ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
ศึกษาด้านระเบียบวินัย และข้อปฏิบัติ
ทั่วไป)

4.4 ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 นั้น
คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 3 มีความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ ความคิดเห็น
เกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร และตัวแปรที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านระเบียบวินัย และข้อปฏิบัติทั่วไป

อภิปรายผล

สมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีประกอบด้วย
ตัวทำนายดังนี้คือ ชั้นปีที่ 1 ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้าน
การคัดหลักสูตรเพียงตัวทำนายเดียว ชั้นปีที่ 2 ประกอบด้วยตัวทำนาย 3 ตัวคือ คะแนน
เฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 1 บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคม และอาชีพิตา
ชั้นปีที่ 3 มีเพียงตัวทำนายเดียวคือ คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 2 และในชั้นปี
ที่ 4 ประกอบด้วยตัวทำนาย 3 ตัวคือ คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลปีที่ 3 ความคิด
เห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
ศึกษาด้านระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทาง
การ เรียนของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีประกอบด้วยตัวทำนายทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน
ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีมีลักษณะบางประการที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ
การศึกษาของวัลลา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 38 - 39) ที่ได้ทำการสังเกตลักษณะ
ของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทย แล้วนำไปเปรียบเทียบกับลักษณะของนิสิตนักศึกษา
ในสหรัฐอเมริกาที่ได้จากการวิจัยของ Kauffman, Joseph F. ผลจากการเปรียบเทียบ
พบว่า ลักษณะของนิสิตนักศึกษาไทยใกล้เคียงกับลักษณะของนิสิตนักศึกษาในสหรัฐอเมริกาและแตก
ต่างกันตามระดับชั้นปีดังนี้คือ

ปีที่หนึ่ง นักศึกษารู้สึกตื่นเต้น สิ้นใจต่อทุก ๆ สิ่งรอบตัวมันไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม การเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย เขาอยากเรียน มีความตั้งใจในการศึกษาและ อยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและ เชื้อพ้องคำสั่งสอนของ อาจารย์

ปีที่สอง เขาไม่ค่อยพอใจครูบาอาจารย์ เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็น ปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

ปีที่สาม เขามักจะสงบเงียบ ย่อบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ ของเขามากกว่า มีความ เฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและต่อการเรียน อาจมีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิท สนมพอจะเป็นคู่รักต่อไปได้

ปีที่สี่ เขาจะไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจ เกี่ยว กับงานการศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต

ในการร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลโดยตัวแปรจำนวน 37 ตัวแปรที่นำมาศึกษานั้น ตัวทำนายที่มีความสำคัญสูงสุดคือ พื้นฐานความรู้เดิม หรือ คะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยได้ผลสอดคล้องกันทั้งในชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 (หมายเหตุ : ชั้นปีที่ 1 ไม่ได้นำตัวแปรนี้มาศึกษา) แสดงว่านักศึกษา พยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลในปีการศึกษาที่ผ่านมาอยู่ในระดับสูง มีแนวโน้ม ที่จะแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลในปีการศึกษาปัจจุบันสูงด้วยเช่นกัน

ถึงแม้ว่ายังไม่มีการวิจัยสนับสนุนข้อค้นพบนี้ เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดนำเอาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนพยาบาลในปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นตัวแปรในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล ในปีการศึกษาปัจจุบันก็ตาม แต่ก็เป็นที่ประจักษ์และพบเห็นกันอยู่ทั่วไปว่าผู้ที่เรียนดีจะมีแนวโน้ม เรียนดีต่อไป ดังที่งานวิจัยในหลายระดับค้นพบว่าพื้นฐานความรู้เดิม หรือผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ เช่น คะแนนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีได้ (จิวรรณ พรหมลำชา ณ สกลนคร 2510 : 194 พรรษา สำหรับยาทอง 2510 : 130, ศิษย์พรณ นพวงศ์ ณ อุดรฯ 2510 : 116 ล่ายหยุด เขียวตอกน้อย 2510 : 93 วาสนา พาณิชการ 2510 : 103 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สามารถทำนายผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ได้ (Layman 1967 : 1139 - 1141) นอกจากนี้เกรตเจสระดับปริญญาตรียังเป็นตัวทำนายที่ดีในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท (กฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : 67) ดังนั้นจึงไม่เป็นการแปลกที่การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบว่าพื้นฐานความรู้เดิมเป็นตัวทำนายที่สำคัญที่สุด และได้ผลสอดคล้องกันทุกชั้นปี

นอกจากนี้หลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาพยาบาล เรียนนั้นมีลักษณะต่อเนื่อง นั่นคือ เนื้อหาวิชาที่นักศึกษาเรียนในชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กันตามลำดับก่อนหลัง นักศึกษาจะต้องนำเอาพื้นฐานความรู้ที่เคยได้รับมาสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่เรียนในปัจจุบัน และต้องนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลตลอดไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาอยู่ในระดับสูง ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาปัจจุบันสูงตามไปด้วย

สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการคัดหลักสูตร โดยเป็นตัวแปรเดียวที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 ได้ และเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 ในการร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 และมีทิศทางไปในทางบวกทั้ง 2 กรณี ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาพยาบาลเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา นักศึกษาอยู่ในช่วงวัยที่กำลังจะก้าวไปเป็นผู้ใหญ่ และนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพพยาบาลเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว อีกทั้งการศึกษาพยาบาลประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ การเรียนในภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติการพยาบาล นักศึกษาจึงให้ความสนใจกับหลักสูตร ทั้งในเรื่องของจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้เรียน ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับจำนวนหน่วยกิต ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับสังคมปัจจุบัน และความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ ดังนั้นนักศึกษาที่มีความพึงพอใจในการคัดหลักสูตรอยู่ในระดับสูง จึงมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย

แม้ว่ายังไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยใดที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการคัดหลักสูตรโดยตรงก็ตาม แต่ผลที่ได้นี้สอดคล้องกับการศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาล 4 ปี รุ่นปีการศึกษา 2524 ของกองงานวิทยาลัยพยาบาล (2527 : 76) ที่พบว่าความพึงพอใจในสภาพการศึกษาของวิทยาลัยใน 5 ด้านคือ การคัดหลักสูตร การเรียนการสอนภาคทฤษฎี การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ บริการการศึกษา และระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไป ปรากฏว่าทั้งในส่วนรวมทุกด้านและ

รายด้าน มีเพียงความพึงพอใจในสภาพการศึกษาของวิทยาลัยด้านการสัตหัตถศาสตร์ เพียงด้านเดียวที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากคะแนนเฉลี่ยของการเรียนพยาบาลในปีการศึกษาที่ผ่านมา และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษาด้านการสัตหัตถศาสตร์แล้ว บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคมก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล

บุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคม (Social Presence) เป็นการวัดลักษณะของบุคคลในการวางตัวในสังคม รวมทั้งการแสดงออกในด้านลุ่มตัว และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ถ้าได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นคนฉลาด กระตือรือร้น พุดเก่ง มีจินตนาการกว้างขวาง ถ้าได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นคนที่ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความสนใจในการตัดสินใจ (Harrison G. Gough 1969 : 10 - 11) ดังนั้นพยาบาลที่มีคะแนนบุคลิกภาพลักษณะนี้สูง น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลสูงตามไปด้วย แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นเช่นนั้น คือพบว่า บุคลิกภาพลักษณะการวางตนในสังคม เป็นตัวทำนายที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองในการร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 แต่มีทิศทางเป็นไปในทางลบ นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนบุคลิกภาพด้านการวางตนในสังคมและบุคลิกภาพลักษณะอื่น ๆ ทั้งหมดไม่มีความสำคัญในการร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีอื่น ๆ เลย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลิกภาพเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในตัวบุคคล (Ruch 1965 : 8) และยังรวมไปถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้นจึงมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล และในแต่ละกลุ่มบุคคล บุคลิกภาพลักษณะหนึ่งอาจทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคนหนึ่งได้ แต่อาจจะไม่สามารถทำนายกลุ่มอื่น ๆ ได้ และจากการศึกษางานวิจัยที่นำเอาแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี โอ มาใช้กับนักศึกษาพยาบาลในประเทศไทยนั้น พบว่าแต่ละงานวิจัยมักจะให้ผลที่แตกต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน เช่น ยิวดี ฤชา (2518 : 59 - 61) พบว่าบุคลิกภาพทุกลักษณะไม่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลได้ แต่ลู่มาสี ฮั่วคังดีส์กุล (2523 : 75) พบว่าบุคลิกภาพลักษณะความอดทนและบุคลิกภาพลักษณะการมีอำนาจเหนือผู้อื่นสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานครได้

นอกจากนี้การวัดบุคลิกภาพด้วยแบบวัดบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ ก็อาจให้ผลแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มได้เช่นกัน เช่น งานวิจัยของรัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์ (2522 : 68 - 74) ซึ่งทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-

เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2521 ศัพท์ท้ายประกอบด้วย คะแนนทดสอบสมรรถภาพ คะแนนสอบ เข้ามหาวิทยาลัย และคะแนนบุคลิกภาพด้านความต้องการ 15 ด้าน ที่วัดด้วยแบบวัดบุคลิกภาพ อี พี พี เอส (EPPS) ได้ผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ว่า บุคลิกภาพที่มีความสำคัญ ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนิสิตนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน ในแต่ละชั้นปีด้วย

สำหรับตัวแปรที่เกี่ยวกับอาชีพอดิ พบว่ามีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ในการร่วม ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และมีทิศทางของความสัมพันธ์เป็น ไปในทางบวก อาจกล่าวได้ว่าโดยปกติแล้วบุคคลที่ต้องใช้ความรู้มากในการประกอบอาชีพต่าง ก็ตระหนักถึงความสำคัญของการ ศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต อดิ ถือได้ว่าเป็น หัวหน้าครอบครัวและเป็นแบบอย่างที่สำคัญของสมาชิกในครอบครัว การที่บิดาประกอบอาชีพ ที่ต้องใช้ความรู้มากจึงอาจจะมีส่วน เป็นสิ่งกระตุ้น ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุตรมีผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนสูงตามไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ถ้ากล่าวโดยสรุปทั่ว ๆ ไปแล้ว อาจจะ กล่าวได้ว่าอาชีพของบิดาไม่ค่อยมีส่วนมากเท่าใดนักในการทำนาย เพราะแม้ว่าจะทำนายผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้ แต่ก็เป็นตัวทำนายอันดับสุดท้าย และไม่มีส่วน ร่วมทำนายในชั้นปีอื่น ๆ เลย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ วัดการศึกษาด้านระเบียบวินัยและข้อปฏิบัติทั่วไปเป็น อีกตัวแปรหนึ่งที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางบวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 เป็นผู้ที่กำลังจะเป็น ผู้ใหญ่เต็มที เตรียมพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพและสามารถรับผิดชอบตัวเองได้ จึงไม่ ชอบการบังคับ ระเบียบกฎ เกณฑ์บางอย่างจึงอาจก่อให้เกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจได้ เช่น ระเบียบในการแต่งกาย และกฎ เกณฑ์ของหอพัก เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลถึงผลการ เรียนได้บ้าง โดยนักศึกษาที่มีความพึงพอใจสูงกับระเบียบวินัยมีแนวโน้มที่ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงตามไปด้วย และนักศึกษาที่ไม่พอใจระเบียบกฎ เกณฑ์ต่าง ๆ อาจมีผลให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนลดต่ำลงได้เช่นกัน

สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่สามารถร่วมทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา พยาบาลได้เลยคือ รูปแบบการ เรียนทั้ง 6 แบบ และทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลทั้ง 3 ด้าน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนวัตถุประสงค์รูปแบบการเรียนทั้ง 6 แบบของนักศึกษาพยาบาล ทั้ง 4 ชั้นปีพบว่า มีลักษณะเดียวกันทุกชั้นปี กล่าวคือ สูงเด่นในรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม และค่อนข้างต่ำในรูปแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงและรูปแบบการเรียนแบบแข่งขัน และยังมี ค่าเฉลี่ยของคะแนนใกล้เคียงกันในทุกรูปแบบและทุกชั้นปี โดยมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คืออยู่ระหว่าง 25 - 35 คะแนน การที่รูปแบบการเรียนทั้ง 6 แบบ ไม่มีความสำคัญในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล อาจเนื่องมาจากคะแนนรูปแบบการเรียนทั้ง 6 แบบมีการผันแปรน้อย สิ่งยังไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ศิริล้วย (2527 : 66 - 67) ที่พบว่ารูปแบบการเรียนทั้ง 6 แบบไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจ. พี. ลิดดิโคตท์ (J.P. Liddicoat อ้างถึงอุไรรัตน์ ศิริล้วย 2527 : 20) ที่พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีนิสัยในการเรียนไม่แตกต่างกัน

สำหรับตัวแปรด้านทัศนคติต่อวิชา ชีพพยาบาลนั้น การวิจัยครั้งนี้พบว่า คะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปีได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลูมาตี ฮัควักดีส์กุล (2523 : 77) ที่พบว่าคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่มีความสำคัญในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล และยังสอดคล้องกับวิรัตน์ ตั้งใจรบ (2517) และ ลมบุญ เกาพัฒนา (2520) ที่พบว่าคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าการที่นักศึกษาพยาบาลทำคะแนนได้ดี หรือไม่ดี คงจะขึ้นอยู่กับความตั้งใจที่จะสำเร็จไปประกอบวิชาชีพพยาบาลมากกว่าการมีใจรักในวิชาชีพ เพราะผู้ที่เข้าเรียนพยาบาลส่วนใหญ่ไม่ได้มีใจรักวิชาชีพพยาบาล (ราวี เมกสุด 2511, ผกา สรรคบุตร 2517 และพิมพ์ คำนวน 2512) แต่คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาลก็แตกต่างกันไป และเมื่อสำเร็จไปแล้ว นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ก็ยังคงประกอบวิชาชีพพยาบาล

ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปีนั้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย จะเห็นว่าตัวแปรที่นำมาศึกษาทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้ค่อนข้างต่ำ มีเพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 เท่านั้น ที่ตัวแปรเหล่านั้นสามารถอธิบายความ

แปรปรวนได้เกินร้อยละ 50 แสดงว่ายังมีตัวแปรอื่น ๆ อีกที่อยู่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ และสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้ซึ่งจะต้องศึกษาวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์

1.1 กรณีที่ต้องการทราบถึงแนวโน้มของการประสพความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษา เช่น การคัดสรรทุน เป็นต้น ควรพิจารณาจากผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาเป็นสำคัญ เพราะผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีคะแนนผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาอยู่ในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีคะแนนผลการเรียนในปีการศึกษาปัจจุบันสูงเช่นกัน

1.2 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพแต่ละด้านของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลทุกด้านจะลดลงในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ข้อค้นพบนี้ทำให้เป็นที่น่าสนใจได้ว่าเมื่อนักศึกษาพยาบาลได้รู้จักและเข้าใจถึงลักษณะงานในวิชาชีพมากยิ่งขึ้น จะมีคะแนนทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลน้อยลง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาระยะยาวและต่อเนื่อง (Longitudinal Study) เพื่อศึกษาดูว่าการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลหรือไม่ และเป็นไปในทิศทางใด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขการคัดสรรเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาลต่อไป

1.3 เมื่อพิจารณาคะแนนรูปแบบการเรียนแต่ละแบบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี พบว่านักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปีมีค่าเฉลี่ยของคะแนนรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมสูงที่สุด แสดงว่านักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ชอบเรียนในชั้นเรียน และต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุดเพื่อว่านักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สำหรับการท่วรصىในครั้งต่อไป

2.1 การท่วรصىครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านเวลาส่งไปคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึษาที่ 1 ปีการศึกษา 2528 เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับการท่วรصىครั้งต่อไป ควรจะไปคะแนนเฉลี่ยตลอดปีการศึกษา เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละชั้นปี เพื่อให้ได้คะแนนที่เป็นตัวแทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละชั้นปีได้ดีขึ้น

2.2 นำจะได้้นำลัสมการที่น่ายที่ได้จากการท่วรصىครั้งนี้ไปใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปีการศึกษาต่อไป เพื่อตรวจสอบคุณภาพของลัสมการ และเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรซึ่งลักษณะต่าง ๆ ที่ศึษาอาจไม่ขึ้นกับสถาบันการศึษาเท่าใดนัก ดังนั้นจึงน่าจะได้ลองนำลัสมการที่ได้ไปใช้กับสถาบันอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบดูว่าลัสมการคงที่มากน้อยเพียงใด

คุนวนยวิทายถรพยากร
จุพาลงกรณัมหาวิทยาฬย